

היליון מס' 190

כניסת שבת:
ירושלים: 19:13
ת"א: 19:29
חיפה: 18:22
באר-שבע: 19:29

יציאת שבת:
ירושלים: 20:31
ת"א: 20:34
חיפה: 20:35
באר-שבע: 20:32

יריית פתיחה / אבישי פרי

***

1. 'נשות הכותל', נוסח קורח!

קורח, ממחיש הרב הראשי, הרב ישראל מאיר לאו, בספרו 'יחל ישראל', היה איש של 'רפורמות בדת'. התפתל בשאלות למדניות של 'טלית שכולה תכלת', במקום להתבונן בהלכה ישר בעיניים ולא לנוד ממנה כמלוא נימה. הוא ביקש להציג שאלות שבינן לבין דרישת האמת אין מאומה. רק התרסה והכפשה כלפי היהדות.

לא-בכדי, כך נראה בעינינו, נכרכה פרשת קורח עם חוקת. שכן, קורח חבר לו יחד עם השטן והאומות העולם. כל אלו הולכים יחד, שלובי-זרוע במטרה לערער את האמונה היהודית היצוקה ולהטיל בה, חלילה, רבב.

כל אלו יבואו במסווה של שאלות תמימות, כביכול, אך אלו הן בעצם תשובות.

הן הטחות שכל תכליתן לשים את היהדות למשל ולשנינה ולהציגה באור חשוך - מקצועי ישראלי ישן נושן.

'טלית שכולה תכלת', ומה טעם יש בה' - הם חומר אחד!

"זאת חקת התורה" - לפי שהשטן ואומות העולם מונין את ישראל לומר מה המצוה הזאת ומה טעם יש בה? לפיכך כתב בה חוקה - גזירה היא מלפני ואין לך רשות להרהר אחריה (רש"י במדבר יט, ב)

"לכאורה", תמה מורי רבי הרב יצחק אזרחי, "אין זו תשובה ומענה לשאלת אומות העולם והשטן; הלא אם "חוקה" היא, ואין לך רשות להרהר אחריה, שוב עדיין "טעם" אין בה!

מלבד זאת, עולה כאן תמיהה רבתי: מה שייכות יש בין השטן לאומות העולם, עד שכורכים אותם יחד בשאלת "מה טעם יש בה", הלא השטן שואל בשביל להסית, ואילו אומות העולם, שואלים בשביל שרוצים בכנות לדעת.

"כנראה, הסיק הרב, "שזהו שלא: אומות העולם רוצים בדיוק את מה שהשטן רוצה: לשאול, כדי להסית אותך. לשאול, ולהביא אותך לידי ניסיון להציג "טעם", והנה, הם כבר ניצחו אותך. עצם הניסיון להעמיד את טעמה של המצווה בפני עצמך ובפני אחרים, כבר בזה הסיתו הם להכשילך!". דברי הרב אזרחי.

דומני, שהתשובה החרדית בדבר אי גיוס בני הישיבות לצבא, מעניינת את השואל החילוני כשגל דאשתקד, או כעסקי מכירת אורז בסין...

השבוע בגליון:

4

מזמור לדוידי:

אמן הזמר אודי דוידי, מספר על השיר שכתב לחטופים

תפילת המהנדס:

מה ביקש מהנדס העיר חדרה מיו"ר 'מדעים ויהדות'?

3

שאלה או משאלה:

על 'יד שרה' והצבא

2

'חגבים' אנושיים:

יש חיה כזאת!

3

5

הגליון י"ל ע"י:

"מכון בלבבי - יהדות מלב אל לב"

גליון "פרשת השבוע" - לאנשים שחושבים קצת יותר.

עורך ראשי: אבישי פרי ומשפחתו. יועץ תוכן: יצחק העברי. לקבלת הגליון - מייל המערכת: abyisrael@gmail.com פלא: 0504116867. לפרסומות והנצחות פנה לפל: 0527697719

1

יריית פתיחה / אבישי פרי (המשך)

***

הסיפור לא תם. קבלו תעתיק מדויק בן 2014.

מעודי אני תוהה: האם אי-פעם המטיף הישראלי הכרוני נרגע מתשובה כלשהיא בנושא הצבא והחרדים? האם שמעתם בהיסטוריה הארצי-ישראלית שחילוני הוריד את כובעו לנוכח תשובה חרדית בנושא הטעון? קשה להאמין. דומני, שהתשובה החרדית בנושא אי גיוס בני הישיבות לצבא, נתקלת באדישות-יתר. זו, מעניינת את השואל החילוני כשלג דאשתקד או כעסקי מכירת אורז בסין. לפיכך, יותר מתחושה מקננת אפוא בקרבי כי שאלה אין כאן. רק משאלה.

***

איך אמר לי השבוע אדם חכם? "השאלה החילונית בדבר צבא ועבודה - היא קביעה חדה. היא באה להציב - באורח דיקטטורי - קריטריונים חדשים מיהו ה'בן' אנוש' הנבחר. זוהי הדת הישראלית החדשה".

פעם חוקי הדת היו הקיבוץ והפרות הגועות. היום הם הצבא והעבודה.

"לחרדים", המשיך אותו איש חכם, "יש קריטריונים אחרים לגמרי מיהו ה'בן' האנוש' הנבחר. לדוגמא, מי שמקדיש את כל-חיוו למפעל 'יד שרה'. לא רק 3 שנים. מי, לדוגמא, שמקיז את דמו כדי לנתח את הסוגיה התלמודית של 'שניים אוחזין בטלית' ---".

***

היום, כבר כולם מבינים: מפלגה טרייה מנהלת תעמולה פסיכולוגית, אגרסיבית ודורסנית נגד המיעוט החרדי בדבר אורחותיו. זו כבר לא שאלה חילונית-רטורית שאתה נתקל בה כאשר אתה נפגש בצעיר חילוני ברחוב נורדאו שבתל-אביב. זו אידיאה ברורה ומוצהרת: להנמיך את קומת יושבי האוהל - המאושרים שבאדם - להפוך אותם לבלתי-לגיטימיים, ובכך להכניס אותם למצב של מגננה מתמדת. רבבות לומדי התורה קלטו את השיטה מזמן.

היום זה מחוור לכולם, כמו השמש בצהריים: זו כבר לא שאלה. זו משאלה. זו סניטה נלעגת.

אכן, יש צאצאים לקורח, השטן והאומות העולם - - -

בגדר דיני סוכה

בתלמוד סוכה (ד,ב) שנינו: נחלקו אב"י ורבא באשר לאדם שנעץ עמוד רחב (בן 7 טפחים - ככשרות סוכה) וישנו סכך מעל, דבר שמועיל בהלכות עירובין ושבט מדין 'גוד אסיק מחיצתא' (כלומר: מחשיבים את המחיצה כנשלמת), האם יועילו אלו לקיום מצוות סוכה. דעת אב"י שסוכה זו כשרה, אולם רבא פוסל זאת מטעם שצריך "מחיצות הניכרות" בסוכה, ואין.

ולכאורה יש לבאר דעתו של רבא שלשיטתו הוא הולך. שכן, לעיל (ד,א) הובאה דעתו של רבא שנוקט כי סוכה שגובהה עשרה והיא כשרה, אך שירי סכך יורדים הימנה לכיוון מטה - דבר שמפריע את הישיבה הנאותה בסוכה - שאיננה כשרה משום ש"דירה סרוחה" היא ואיננה סוכה הראויה לישיבה. ותמהו הכל: הלא לקמן בגמרא למדנו כי העילה בשמה נפסלת סוכה הפחותה מגובה עשרה הינה משום שאיננה "רשות", וכי רק בעשרה טפחים נחשבת ל"רשות" עצמאית - דבר שבדומה לו מצאנו בהלכות עירובין, וא"כ האיך פוסל רבא מטעם "דירה סרוחה". מכל-מקום למדנו אפוא מדברי רבא כי נוקט כי אנו מתייחסים לא רק להלכות היבשות של שיעורים כלפי סוכה (דבר שמצינו בהלכות שבת ועירובין בדיני רשויות) שזה מה שכנראה נותן הגדרה לסוכה, אלא מתייחסים אנו גם להגדרת "דירה" של הסוכה שהיא עילת דיני הסוכה, דבר שלעיתים איננו קיים בשיעורים הללו.

ומעתה נראה, שרבא לשיטתו הולך ואף כאן נוקט שלמרות שמבחינת ההלכה היבשה יש כאן דין של "מחיצות", אך מכל-מקום חסר כאן בשם "דירה", שכן אין זו צורת דיור בסוכה שאין לה מחיצות סטנדרטיות! (וראיתי בר"ן שנקט בבירור: "דבעינן בה מחיצות הניכרות כעין דירה"). אכן, ראה עוד בריטב"א שהביא מחלוקת ה'ראשונים' באשר לעמוד הממוקם פחות מארבעה טפחים מן דפנות הסוכה, האם נאמר דין 'דופן עקומה' והוא יסופח לדפנות (ואז לא נצטרך לדין 'גוד אסיק'), או שלא, משום שהוא כ'רשות' בפני עצמה בשל שיעורו - עשרה טפחים - אך יש דעות הסבורות כי יועיל דין זה. ויש לבאר דעה זו, שאמנם יש כאן גובה עשרה, עדיין לא יהא בכך שם "רשות", שכן אין כאן שם "דירה" בהעדרן של הדפנות הפיזיות, כאמור, ולא רק השיעור היבש יקבע שם הסוכה, וכהנ"ל. המשך יבוא.

'חגבים' אנושיים

כאדם, נוטה האדם להביט ביריעות העבר של חייו, בסוג של לעג. דוגמא לדבר, כאשר יראה נער עול-ימים העוסק בשובבות נעורים, יביט לעברו בזלזול.

"שבח לקל", יפטיר לעצמו בנינוחות, "עברתי את הגיל הזה. אני כבר לא שם".

זה קורה בפרט באדם שטיפס שלב משמעותי בחייו. קרי: עלה מ'ישיבה קטנה' לזו הנקראת 'ישיבה גדולה'. כאשר יראה בעיניו נער בן 'ישיבה קטנה' יראה עצמו כ'חגב'. את עצמו יראה כ'בני ענק' של חברון.

אלא, שזהו שלא. ימיו עצמם דהשתא יעידו. הלא עוד שנים מספר, כאשר יטפס ויעלה עוד שלב, גם אז שוב יביט על ימים אלו בסוג של בוז. נמצא מעתה, שמעולם ועד עולם תמיד האדם נמצא בעלייה מתמדת.

לעולם אפוא לא יראה שובע..

מכאן, שכדאי לו לאדם שלא יביט במבט עלוב כלפי כל בן-גיל. הוא בדיוק היה שם. ואפילו כעת גם שם..

נקודה טובה.

תפילתו של מהנדס עיר

תפילות. ניב שאילולא ימים קשים כמו אלו, היה 'מילה גסה' בלקסיקון הישראלי, והיום הפך לחלק כמעט אינטגרלי ממנו.

רשות הדיבור לידידי, הרב בן ציון נורדמן, יו"ר מוסדות 'מדעים ויהדות' בישראל:

"מהנדס העיר חדרה, ידידי אבישי קימלדורף, חיפש אותי השבוע בדחיפות לעדכן שאחד מעובדיו הבכירים נקרא ביום שישי למילואים וחזר במוצ"ש הביתה וביום ראשון בבוקר הוא נקרא שוב למילואים. הוא אמר לי שהוא דואג מאוד ומבקש שנזכיר אותו לברכה.

"אמרת לי: 'ילדי בית הספר, תינוקות של בית רבן, מתפללים כל העת לשלום החיילים והנעדרים'. אך לפי בקשתו המיוחדת נשלח השם לתפילה בכותל המערבי".

אשריכם ישראלים!

מזמור לדויד

ראיון בלעדי!

בשעה 2:00 לפנות בוקר השבוע, ישב אמן הזמר הישראלי בעל הקול הקסום ושובה-הלב, אודי דויד, באולפן בתל-אביב וכתב שיר מרטיט לנערים החטופים. בשיחה עם 'פרשני'ת השבוע' הוא מספר על גלגולו של השיר המיוחד ["האמירות הגבוהות של ההורים קרעו אותנו"], ואף מדבר על המפגש עם כוחות צה"ל הנמצאים ליד מקום מגוריו - בהרי חברון ["הם נמצאים עמוק בכפרים"]

עץ היית שבגינה
מזכיר לאמא שעוד מעט אתה בא
והיא מונעת דמעתה
רק תחבק אותה שאתה בא

רק שפתייה נעות, קולך שומעת בלילות
פותחת דלת, היא מחכה
ועוד מעט אתה בא (מתוך השיר)

"לעץ הזית, חיות שלא נמוגה. גם אם לא תשקהו במים, לא יבול. גם זה שנראה מת, אחרי קילוף השכבות, לבסוף יחשוף הירוק שבקרבו. כך עם ישראל, יש בו חיות מתמדת, והגם שנראה שיש צרות רבות שמקיפות אותנו, הרי שאינם אלא קילוף שאנו צריכים לקלף בדרך לישועה הגדולה המצפה לנו. אותו הסיפור עם עמנו; היו פה בארץ טורקים, אנגלים ואחרים שנעלמו מן האופק, אך אנחנו תמיד שורדים כאן. בזכות תורתנו הקדושה. והנערים שנטועים חזק בתורה הקדושה, גם ישרדו בעזרת השם. כאשר שוחחתי הבוקר עם אביו של הנער החטוף, נפתלי פרנקל, אמרתי לו שנקיים בעזרת השם סעודת הודיה עם הילדים, אחרי שישוחררו. אנו מאמינים באמונה שלמה ש'ושבו בנים לגבולם'". כך פותח אודי דויד, אמן זמר מחוות-מעון שהפך ל'כוכב' מוזיקה ישראלית, את שיחתו עם 'פרשני'ת השבוע.

איך הכל מתחיל?

"האמירות הגבוהות של הורי החטופים, הם שהיוו את ההשראה לשיר הזה", הוא מספר. "קח לדוגמא את אמו של נפתלי פרנקל שכאשר בני נוער הגיעו לבית המשפחה, היא ביקשה מהם שיתפללו ללא-הרף, אך עם-זאת הפטירה בגאון כי 'גם אם חלילה תהיה התוצאה שלא כפי שרצינו לראותה, אנחנו רגועים. כי אנחנו עבדים לריבונו של עולם'. האמירה הזו קרעה אותנו. כמה שהיא נכונה. ככלל, המפגש הייחודי הזה עם מטען יראת-השמיים של ההורים חלחל בקרב העם כולו. 'מנגד', ממשיך דויד, 'הבנו - אני ורעייתי - שצריך לעשות משהו. קבענו שאם לא יימצאו הנערים, הרי שעד השבת השנייה לחטיפה, אנחנו חייבים להפיק שיר הזדהות עם משפחות החטופים. יש לנו קשר עז עם המשפחות. הגענו לסעודת 'מלווה מלכה' במוצ"ש שנערכה בבית משפחת פרנקל שביישוב נוף-אילון והאירוע שהיה צפוי להיות מצומצם וקטן הפך לאירוע המוני משולהב בו השתתפו שם אלף איש. הושרו שם שירי דבקות ואווירה מיוחדת".

ספר לנו על הרגעים שזה קורה.

"אנחנו יושבים בבית באווירת שגרה-לא שגרה. המצב מאוד כואב לנו. אתה צריך להבין שאנחנו גרים צמוד לחברון ואנחנו רואים את החיילים, כאשר הילדים הולכים להביא להם עוגות. וכמו בכל מקום בארץ, גם אנחנו לא מפסיקים להתפלל עבור הנערים. אנחנו מרגישים שהיד נשלחת למקום של כתיבה והפה ממלמל איזה ניגון ובס"ד זה קורה. באותו רגע אני מצלצל למפיק המוזיקאלי שלי, גלעד שמואל, ומבקש ממנו שעד שבת השיר יוצר לאור. הוא דחה אותי לאלתר. 'אין שום סיכוי. אני השבוע עמוס עבודה', הסביר. הפצרתני בו והוא נאות. 'תגיע אליי ב-2 לפנות בוקר לאולפן', ביקש. הגעתי לאולפן. הייתה לנו שהות בת חצי-שעה בדיוק. השמעתי בפניו את הרעיון של השיר. למחרת נועדנו שוב, ושוב בשעות הקטנות של הלילה, וגם לזמן מדוד בן עשרים דקות בלבד. כך זה קורה שוב ושוב, עד שהשיר יצא במיטבו".

ההורים בטח שמעו את השיר. מה הייתה תגובתם?

"היום התקשרו אליי הוריו של יעקב פרנקל וסיפרו לי שהשיר מאוד חיזק אותם. השבתי להם שאני מנסה לייצג את העם שמשיב להם חיבוק גדול וכי הם-הם שמחזקים אותנו. אני יכול לציין, מוסיף דויד, "שהפיזיקים שאנו מקבלים מהקהל הם חיוביים בעליל. רק משיצא לשוק, כבר נחשב לפי מבדק מדיה לאחד מבין 3 השירים המושמעים היום (א') בארץ. השיר לא נועד לפרסום. רק לחזק את המשפחות ולחשלם ברגעי ההתמודדות שלהם".

אגב, אודי, אתה גר ממש בעין הסערה, באזור דרום הר חברון. התכונה מורגשת?

"הרבה יותר בתוך הכפרים. פחות בסביבה הקרובה. לפי תחושותי האישית - שלא מנובה כמוכן במידע מוסמך - דומני שהם יודעים היכן שוהים החטופים. ישנה תחושה כזאת. הם לא מתפזרים. הכוחות נמצאים מאוד בפנים. לא בשולי הכפרים".

תגובה:

לא לגזענות/ יוסי לקח

"ראשית, ישר כח על הגיליון הנפלא ועל המאמרים המשובחים!

"קצת צרם לי שבמאמריך על האחדות הנפלאה כל כך הזדהית דוקא עם 'פרנקל' באומריך שוב ושוב כולנו עם פרנקל ועם אמא של יעקב וכו'. מה שמראה כי עם כל הרצון הטוב, אתם, בציבור האשכנזי, עוד לא יצאתם מסשבצת הכה מצומצמת של עדתיות קטנונית, וגם כשאתה רוצה להישמע כל כך נחמד ואוהב ישראל מסתבר שזה לפעמים מצטמצם בגבולות של 'פרנקל' ותו לא, לא שאער ולא יכרח, זה נשמע כבר לא כל כך... די עם זה! מתי נבין שלערבים כבר לא משנה אם הוא פרנקל או יכרח?"

"סלח לי על הבוטות, אבל תודה שגם אתה במקומי לא היית חש בנוח..."

תגובת המערכת: "נודה ולא נבוש: אפילו אנחנו לא שמנו לב לכך.. המגיב הרחיק לכת בחיפושיו הנואשים אחרי שביבי 'גזענות'.. אילו-כן, כדאי שיעסוק ב'מילקי'. אם כבר עסקינן ב'גזענות' הרי שגם אילו היינו מזכירים משפחת יכרח, למשל, היה קורא אשכנזי שמתרעם.. הלא-כן? כפי שאכן נכתב באותו מדור, זה הזמן להדק את האחדות ולא לנסות ליצור בה כתמים שוב ושוב".

***

תגובות תמיד יתקבלו בברכה במייל המערכת
abyisrael@gmail.com

מילה בתפילה

באורי תפילה

הנאום ב'יד אליהו'

שלא עשני גוי (מתוך ברכות השחר)

אחד מהנאומים שהטביעו חותם עמוק על הציבור הישראלי היה נאומו הנוקב וחוצב-הלהבות של מנהיג הציבור הליטאי, הרב אליעזר מנחם מן שך זצוק"ל, בכינוס 'דגל התורה' שנערך בשנת תשמ"ט ב'יד אליהו'. "במה אתם יהודים?", שאג ראש ישיבת פוניבז' מנהמת-ליבו. "בקבוצים ישנם 'אוכלי שפנים וחזירים ששכחו במה הם יהודים', המשיך. השאגה הזו, כך דומה, עדיין מהדהדת בליבות הישראלים עד הרגע הזה. קשה להתעלם הימנה. הם שכחו - הנאום לא נשכח. דבריו של הרב שך, כך נראה, משלימים את דבריו הנודעים גם - אם-כי כמוכן פחות - על ברכת "שלא עשני גוי" שאנו מברכים מידי בוקר בברכות השחר. "מדוע", שאל הרב שך, "אנו לא מברכים בלשון חיובית - 'שעשני יהודי'?" "האלוקים", הוא הסביר, "עושה שלא נהיה גויים. אך אנחנו עושים שנהיה יהודיים...". אמירה מבריקה זו משלימה את הפאזל. רק מעשינו ישפטו אם אנחנו עושים מעשים 'יהודיים'. כלומר: מבטאים במעשים את יהדותנו. יהדות - תזכרו, זה לא משחק ילדים.

המשפחות חיזקו אותנו. דויד.